

N:o 36.

Af Herr O. Nilsson från Kristianstads län: Drom att anskaffandet och underhållet af beklädnads-, munderings- och utrednings-persedlarne vid hussar- och dragonregementena äfvensom anskaffandet af hästar vid nämnda regementen måtte, mot bestämd ersättning i penningar, öfvertagas af Staten.

Då alla de försök, som hittills blifvit gjorda att befria Svenska jordbruket från det synnerligen ojemnt fördelade Indelningsverket, ännu icke medfört några utsigter till snar befrielse från detta onus i sin helhet, med dess fördelande på alla, så torde det vara skäl att påyrka åtminstone någon lindring för de af nämnda samhällsklass, som hårdast tryckas af ifrågavarande tunga.

Det jorden åsatta hemmantalet, hvilket i de flesta fall ligger till grund för skyldigheten att underhålla indelta manskapet samt hästar vid arméen, är nu mera en alltför osäker gradmätare för utgörande af onera till så väl försvarsverket, som andra Statens behof, sedan genom de jorden i allmänhet öfvergångna laga skiften och deraf föranledda odlingsföretag och jordförbättringar, hemmanen blifvit så olika, att till ett kan vara tre à fyra gånger så mycken lika beskaffad jord, som till ett annat med lika hemmantal, hvarföre hemmantalet icke i något afseende borde ligga till grund för utgifter, hvarken till Staten eller kommunen, alldraminst vid utgörandet af en så betungande skyldighet, som den hvilken hvilar på rusthållarne.

Det är dock icke min mening att härmed föreslå någon förändring i hemmantalen, ehuru önskelig en sådan än för öfrigt vore, utan vill jag endast härmed försöka att framkalla någon lindring för den del af de till indelningsverket anslagne hemman, som äro skyldiga att anskaffa hästar och karlar, hvilka af alla Svenska jordbrukare torde vara mest att beklaga; ty det är ej nog dermed att kostnaden till underhåll af karl och häst uppgår till fem à sex gånger det belopp, som af ett lika beskaffadt hemman utbetalas till underhåll af endast karlen af dertill anslagne hemman, utan dertill kommer en annan

ännu obehagligare omständighet, nemligen att rusthållaren, för att icke stöta sig med hussaren eller dragonen, hvilket det än må vara, nästan obetingadt måste tillmötesgå honom i alla hans anspråk på löneförhöjning, drickespenningar eller andra förmåner, som han behagar begära, emedan om karlen är okynnig, och sådana finnas nog, han då, i fall hans begäran afslås, kan tillskynda rusthållaren ganska kännbara förluster genom tillfogade skador å så väl hästen som munderings- och beklädnadspersedlarne, hvilka, i fall Staten hade skyldigheten att anskaffa och underhålla munderings- och utredningspersedlarne till häst och karl samt anskaffa häst då sådan behöfdes, säkert skulle blifva vida mindre, hvilket förhållande äfven skulle befria rusthållarne från den obehagliga ställning att vara en ödmjuk tjenare för nummerkarlen.

Utan att trötta Riksdagen med omständliga beskrifningar på detta god tycklighetstillstånd, hvori rusthållaren befinner sig gent emot karlen, och de tryckande kostnader rustningen, såsom den nu utgöres, medförer för rusthållaren, vågar jag vördsamt föreslå, att Riksdagen ville besluta, det

anskaffandet och underhållet af beklädnads-, munderings- och utredningspersedlarne till häst och karl vid hussar- och dragonregementena samt anskaffande af häst öfvertages af Staten, mot en årlig ersättning af Femtio R:dr R:mt, hvaremot det hädanefter som hitintills skulle åligga rusthållaren att löna karlen och föda nummerhästen.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 21 Januari 1869.

O. Nilsson,
från Kristianstads län.